

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของการศึกษา

ก่อนปี พ.ศ. 2513 ยังไม่มีการผลิตเครื่องลู่ยวักซ์ขึ้นภายในประเทศ เนื่องจากยังไม่มีผู้หรือผู้เชี่ยวชาญในด้านการผลิต ดังนั้นเครื่องลู่ยวักซ์ที่ใช้จึงต้องนำเข้าจากต่างประเทศทั้งสิ้น และเนื่องจากเครื่องลู่ยวักซ์เป็นของชิ้นใหญ่มีน้ำหนักมาก ทำให้ต้นทุนในการนำเข้าสูงราคาขายเครื่องลู่ยวักซ์ในประเทศจึงค่อนข้างสูง ทำให้ประชาชนเห็นว่าเครื่องลู่ยวักซ์เป็นของฟุ่มเฟือย และมีการใช้กันเฉพาะในกลุ่มของผู้ที่มีฐานะการเงินดีเท่านั้น ส่วนผู้ที่มีรายได้น้อย โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในต่างจังหวัดจะเห็นว่าเครื่องลู่ยวักซ์เป็นสิ่งไม่จำเป็นที่จะต้องใช้ แต่ต่อมากการพัฒนาทางด้านสุขอนามัยทำให้ประชาชนหันมาสนใจใช้เครื่องลู่ยวักซ์กันมากขึ้น และถือกันว่าเครื่องลู่ยวักซ์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกครัวเรือน

ทางด้านรัฐบาลก็ได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมเครื่องลู่ยวักซ์นี้เช่นกัน จึงได้ส่งเสริมให้มีโรงงานผลิตเครื่องลู่ยวักซ์ขึ้นภายในประเทศเพื่อสนองความต้องการใช้เครื่องลู่ยวักซ์ภายในประเทศ และหลังจากที่โรงงานผลิตเครื่องลู่ยวักซ์ได้ผลิตผลิตรวักซ์ออกสู่ตลาดแล้ว ยอดการนำเข้าของเครื่องลู่ยวักซ์ก็ลดลงตามลำดับ และในปัจจุบันรัฐบาลได้ห้ามการนำเข้าเครื่องลู่ยวักซ์ (ยกเว้นอ่างอาบน้ำ) เนื่องจากผู้ผลิตภายในประเทศสามารถผลิตป้อนตลาดในประเทศและยังสามารถส่งออกจำหน่ายยังต่างประเทศอีก คิดเป็นมูลค่าปีละ 20-30 ล้านบาท จะเห็นได้ว่าการประกอบอุตสาหกรรมเครื่องลู่ยวักซ์ในประเทศไทยปรากฏผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศดังนี้

1. เป็นการประหยัดเงินตราต่างประเทศ เนื่องจากไม่ต้องซื้อเครื่องลู่ยวักซ์นำเข้าจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก
2. ทำให้เกิดการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ภายในประเทศมาก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากวัตถุดิบส่วนใหญ่ในอุตสาหกรรมเครื่องลู่ยวักซ์สามารถหาได้ภายในประเทศ

3. ช่วยส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือเมื่อมีอุตสาหกรรมเครื่องสูขงัถัษัเกิดขึ้นแล้ว ก็จะทำให้มีการทำเหมืองดินขาว เหมืองเฟลสปาร์ เหมืองทรายแก้ว ฯลฯ เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นอุตสาหกรรมเครื่องสูขงัถัษัจึงเป็นตลาดที่สำคัญของอุตสาหกรรมเหมืองดินเหล่านี้

4. เป็นส่วนที่ทำให้ได้รับเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาสู่ประเทศ และช่วยเพิ่มความรู้ทางวิชาการอีกทั้งความชำนาญในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นผลก่อให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรด้านกำลังคนของประเทศ

5. ช่วยให้คนมีงานทำเพิ่มขึ้น ทั้งที่เป็นคนงานของอุตสาหกรรมเครื่องสูขงัถัษัและอุตสาหกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง

6. การส่งเครื่องสูขงัถัษัออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศช่วยให้ประเทศไทยได้รับเงินตราต่างประเทศเข้ามาอีกด้วย

จากความสำคัญดังกล่าวจึงนับได้ว่าอุตสาหกรรมเครื่องสูขงัถัษัในประเทศไทยเป็นอุตสาหกรรมประเภทหนึ่งที่น่าสนใจ

ดังนั้นเพื่อประโยชน์ของผู้ประกอบธุรกิจ ผู้ลงทุน และผู้สนใจในอุตสาหกรรมเครื่องสูขงัถัษัในประเทศไทย จึงได้ทำการวิเคราะห์ทางการเงินของอุตสาหกรรมเครื่องสูขงัถัษัในประเทศไทยขึ้นเพื่อให้ทราบถึง สภาพคล่อง สภาพเสถียรภาพในการหากำไร และสภาพในการดำเนินงาน รวมทั้งการได้มาและการใช้ไปของเงินทุนของอุตสาหกรรมนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วิทยานิพนธ์เรื่องการวิเคราะห์ทางการเงินของอุตสาหกรรมเครื่องสูขงัถัษัในประเทศไทยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะ

1. ศึกษาถึงภาวะโดยทั่วไปของอุตสาหกรรมเครื่องสูขงัถัษัภายในประเทศ ซึ่งเป็นการศึกษาที่รวมไปถึงการผลิต การตลาด และความช่วยเหลือของรัฐบาลต่ออุตสาหกรรมนี้
2. วิเคราะห์ถึงฐานะทางการเงินของกิจการต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมนี้โดย
 - ก. วิเคราะห์ฐานะทางการเงินของแต่ละบริษัทที่ผลิตเครื่องสูขงัถัษั เพื่อนำมาเปรียบเทียบและหาอัตราส่วนโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรมเครื่องสูขงัถัษั
 - ข. วิเคราะห์ฐานะทางการเงินของกิจการที่มีข่าวต่างข่าวมาร่วมลงทุนเปรียบเทียบกับกิจการที่ลงทุนโดยคนไทยทั้งหมด

เพื่อให้ทราบถึงสภาพคล่อง สภาพเสี่ยง สมรรถภาพในการหากำไร สมรรถภาพในการดำเนินงาน โครงสร้างทางการเงิน การได้มาและการใช้ไปของเงินทุน โดยใช้เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญต่าง ๆ คือ อัตราส่วนทางการเงิน การวิเคราะห์ด้วย Common size การวิเคราะห์แนวโน้ม งบแสดงที่มาและใช้ไปของเงินทุน จากงบการเงินของกิจการ

3. ศึกษาถึงข้อบกพร่อง ตลอดจนปัญหาทางการเงินต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมเครื่องสำอางค์
4. ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาและตัดสินใจของผู้ที่สนใจจะลงทุน

แนวเหตุผลทฤษฎีที่สำคัญหรือสมมติฐาน

อุตสาหกรรมเครื่องสำอางค์เป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่ชาวต่างประเทศสนใจเข้าร่วมลงทุน ซึ่งการลงทุนจากต่างประเทศนี้ก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ประเทศไทยดังนี้คือ¹

1. การลงทุนของเอกชนจากต่างประเทศจะช่วยสมทบการออมในประเทศ เพื่อให้มีระดับเพียงพอกับการสะสมทุนที่เหมาะสม เป็นที่ยอมรับกันว่าทุนเอกชนจากต่างประเทศจะกลายเป็นแหล่งที่มาของทรัพยากรจากต่างประเทศแหล่งสำคัญ เพราะการช่วยเหลือของรัฐบาลต่างประเทศกำลังลดลงทุกขณะ
2. การไหลเข้าของเงินทุนเอกชนจากต่างประเทศช่วยบรรเทาการขาดดุลชำระเงิน
3. มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่จะเผยแพร่หลายออกไปสู่กิจการผลิตอื่น (Economics of Scale) ในลักษณะของวิธีการผลิตวิธีใหม่หรือวิธีการจัดการธุรกิจใหม่ ๆ สิ่งเหล่านี้มักจะเข้ามาพร้อมกับเครื่องจักรอุปกรณ์ที่ผู้ลงทุนชาวต่างชาตินำมาติดตั้ง
4. บริษัทต่างประเทศมีบทบาทเป็นกิจการบุกเบิก กล้าเสี่ยงในธุรกิจที่บุคคลในประเทศไม่กล้าทำ

อย่างไรก็ดีนอกจากประโยชน์ที่จะได้รับดังกล่าวข้างต้นแล้ว การลงทุนจากต่างประเทศยังก่อให้เกิดการสูญเสียในรูปของส่วนแบ่งของรายได้ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นชาวต่างประเทศ และส่งผลกระทบต่อ ซึ่งรายได้เหล่านี้ ได้แก่ เงินปันผล ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม ลิขสิทธิ์ เงินเดือนของพนักงานชาวต่างประเทศ ฯลฯ

¹ ดร.อุดม เกิดพิบูลย์, การลงทุนต่างประเทศในไทย (โรงพิมพ์พัฒนา, 2518)

ในอุตสาหกรรมเครื่องสูบลม กิจการที่มีชาวต่างชาติร่วมลงทุนจะได้รับเทคนิคการวางแผนการเงิน และการเข้าร่วมจัดการด้านการเงินจากชาวต่างชาติที่เข้ามาร่วมลงทุน ดังนั้นเมื่อวิเคราะห์ทางการเงินของบริษัทผู้ผลิตเครื่องสูบลมภายในประเทศแล้ว ก็ควรจะศึกษาด้วยว่าในอุตสาหกรรมนี้ การจัดการทางการเงินของกิจการที่มีชาวต่างชาติร่วมลงทุนนั้น แตกต่างจากการจัดการทางการเงินของกิจการที่ลงทุนโดยคนไทยทั้งหมดหรือไม่ อย่างไร และวิธีการจัดการทางการเงินของชาวต่างชาตินั้นจะทำให้กิจการที่มีชาวต่างชาติร่วมลงทุน มีฐานะทางการเงินดีกว่ากิจการที่ลงทุนโดยคนไทยทั้งหมดหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ ถึงวิธีการจัดการทางการเงินของชาวต่างชาติและเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนทางการเงิน สำหรับคนไทยที่สนใจจะลงทุนดำเนินการเองในอนาคต จากเหตุผลดังกล่าวจึงได้ทำการวิเคราะห์ ฐานะทางการเงินของกิจการที่มีชาวต่างชาติร่วมลงทุนเปรียบเทียบกับกิจการที่ลงทุนโดยคนไทย ทั้งหมด ภายใต้สมมติฐานที่ว่า กิจการที่มีชาวต่างชาติร่วมลงทุนย่อมมีความสามารถในการทำ ก้าวโรดักว่ากิจการที่ลงทุนโดยคนไทยทั้งหมด

ขอบเขตของการศึกษา

ปัจจุบันในประเทศไทยมีบริษัทที่ผลิตเครื่องสูบลมประเภทเครื่องปั้นดินเผาเคลือบ อยู่ 4 บริษัท ซึ่งได้แก่

1. บริษัทเครื่องสูบลมอเมริกันส์แดนตาร์ด (ประเทศไทย) จำกัด
2. บริษัท อาร์มีเทจแองคัลส์ (กรุงเทพฯ) จำกัด
3. บริษัท ไทยอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา จำกัด
4. บริษัท ผลิตภัณฑกระเบื้องดินเผา จำกัด

การศึกษาจึงครอบคลุมเพียง 4 บริษัทดังกล่าวนี้เท่านั้น ส่วนกิจการที่ผลิตเครื่องสูบลมประเภทซิเมนต์และหินขัด จะไม่ทำการศึกษาเนื่องจาก

1. วัสดุผลิตภัณฑประเภทเดียวกับเครื่องปั้นดินเผาเคลือบ
2. กิจการที่ผลิตเครื่องสูบลมประเภทซิเมนต์และหินขัดจะผลิตผลิตภัณฑประเภท เล้าปูนซิเมนต์ ท่อซิเมนต์ อิฐมอญ ฯลฯ ด้วย ดังนั้นงบการเงินที่ได้จากกิจการเหล่านี้จะเป็น งบการเงิน ที่รวมถึงการผลิตผลิตภัณฑที่ไม่ใช่เครื่องสูบลมด้วย
3. ไม่มีตัวเลขทางด้านปริมาณการผลิต ปริมาณการจำหน่าย ปริมาณความต้องการ ฯลฯ ของเครื่องสูบลมประเภทซิเมนต์และหินขัด จากกองเศรษฐกิจ กระทรวงอุตสาหกรรม

หรือ จากหน่วยงานราชการอื่น ๆ และไม่สามารรถเก็บตัวเลขที่สำคัญดังกล่าวด้วยตนเองได้
จึงไม่อาจแสดงให้เห็นว่า เครื่องสูบกู้ชีพประเภทซีเมนต์และหินขัดนี้มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ
ของประเทศอย่างไรบ้าง

การศึกษานี้จะศึกษารายละเอียดและข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้จนถึง พ.ศ. 2523
เท่านั้น สำหรับงบการเงินที่นำมาทำการวิเคราะห์ทางการเงินนั้นได้แก่

1. งบดุลและงบกำไรขาดทุนของบริษัท เครื่องสูบกู้ชีพอเมริกันส์แดนดาร์ต (ประเทศไทย) จำกัด ปี 2519-2522 และ ปี 2524
2. งบดุลและงบกำไรขาดทุนของบริษัท อารมีทอแมกซ์ (กรุงเทพฯ) จำกัด ปี 2519-2524
3. งบดุลปี 2519-2524 และงบกำไรขาดทุนปี 2519-2522 และปี 2524 ของบริษัท ไทยอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา จำกัด
4. งบดุลและงบกำไรขาดทุนของบริษัท ผลิตภัณฑ์กระเบื้องดินเผา จำกัด ปี 2519-2524

ซึ่งงบการเงินเหล่านี้ได้มาจากกองทะเบียนธุรกิจ กระทรวงพาณิชย์ และจากการติดต่อของงบการเงินจากกองทะเบียนธุรกิจ กระทรวงพาณิชย์ครั้งล่าสุดเมื่อเดือนมีนาคม 2526
ปรากฏว่ากองทะเบียนธุรกิจ กระทรวงพาณิชย์ยังมิได้รับงบการเงินปี 2523 ของบริษัท เครื่องสูบกู้ชีพอเมริกันส์แดนดาร์ต (ประเทศไทย) จำกัด และงบกำไรขาดทุนปี 2523 ของบริษัท ไทยอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา จำกัด แต่เมื่อติดต่อของงบการเงินดังกล่าวจากบริษัท เครื่องสูบกู้ชีพอเมริกันส์แดนดาร์ต (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท ไทยอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา จำกัด โดยตรง ปรากฏว่าเจ้าพนักงานของทั้ง 2 บริษัทดังกล่าวยืนยันว่าได้ส่งงบการเงินปี 2523 นี้ให้กับกองทะเบียนธุรกิจ กระทรวงพาณิชย์ไปแล้ว และไม่ทราบเหตุผลว่าเหตุใดกองทะเบียนธุรกิจ กระทรวงพาณิชย์ จึงยังมิได้รับงบการเงินดังกล่าวนี้ นอกจากนี้บริษัทยังไม่สามารถให้ข้อมูลทางการเงินแก่บุคคลภายนอกโดยตรงได้ เนื่องจากมีกฎของทางบริษัทห้ามไว้ ดังนั้นจึงไม่สามารถทำการวิเคราะห์ทางการเงินของบริษัท เครื่องสูบกู้ชีพอเมริกันส์แดนดาร์ต (ประเทศไทย) จำกัด ปี 2523 และไม่สามารถวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่ต้องอาศัยตัวเลขจากงบกำไรขาดทุนปี 2523 ของบริษัท ไทยอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา จำกัด ได้

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการศึกษา

วิทยานิพนธ์ เรื่องการวิเคราะห์ทางการเงินของอุตสาหกรรมเครื่องสำอางค์ในประเทศไทย มีขั้นตอนและวิธีดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้ คือ

1. รวบรวมรายชื่อกิจการต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมเครื่องสำอางค์จากกระทรวงอุตสาหกรรม
2. รวบรวมข้อมูลจากตำรา บทความ วารสาร และเอกสารต่าง ๆ จากหน่วยงานของราชการและเอกชน เช่น รายงานการศึกษา อุตสาหกรรมเครื่องสำอางค์ ของกองเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ภาวะเศรษฐกิจ การเงินและการธนาคาร 2523-24 ของธนาคารทหารไทย จำกัด ฯลฯ
3. รวบรวมงบการเงินของกิจการต่าง ๆ ที่ผลิตเครื่องสำอางค์จากกองทะเบียนธุรกิจ กระทรวงพาณิชย์
4. ทำการวิเคราะห์และเปรียบเทียบฐานะทางการเงินของแต่ละกิจการที่ผลิตเครื่องสำอางค์ ด้วยเครื่องมือทางการเงิน
5. ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเครื่องสำอางค์ เพื่อให้ทราบถึงภาวะโดยทั่วไปของอุตสาหกรรมนี้ และประมวลข้อคิดเห็นจากบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมนี้

ชนิดของข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการศึกษาจากข้อมูล 2 ประเภท กล่าวคือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

โดยการสอบถาม สัมภาษณ์ และประมวลข้อคิดเห็นจากบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเครื่องสำอางค์ในประเทศไทย อันได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจ เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงอุตสาหกรรม และนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

โดยการค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากรายงาน เอกสาร หนังสือ ตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเครื่องสำอางค์ เช่น ภูมิข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งต่าง ๆ จากหน่วยราชการ รวมทั้งรายงาน สถิติ วารสาร และเอกสารต่าง ๆ ของหน่วยราชการและเอกชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษานี้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษานี้ ได้แก่

1. ทำให้ทราบถึงภาวะโดยทั่วไปของอุตสาหกรรมเครื่องสำอางค์ในประเทศไทย
2. การวิเคราะห์ทางการเงินทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของแต่ละบริษัทในอุตสาหกรรมนี้
3. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดจนข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการที่จะปรับปรุงการดำเนินงานของอุตสาหกรรมนี้
4. ใช้ประกอบการพิจารณาและตัดสินใจของผู้สนใจที่ต้องการจะลงทุนในอุตสาหกรรมนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย